

МНХ, РУДНІНСЬКИЙ

І ПРОБЛЕМ ЛІТЕРАТУРИ.

Патріотична педагогія.

Гасло націоналізації літератури є насправді політичною тенденцією, так само як гасло її інтернаціоналізації. Критика, що підходить до твору в головному думкою: як завдання школи він є згодом патріотичного нахвонування, підходить у творі прикметами, які не рішення чисті про те, чи твір є взагалі літературний; це прикмети дидактичні.

З природного явища, що намі всімні зміщення призначення до розбудження національної свідомості серед зросійщеної та сполученої інтелігенції, політичні критики дійшли до теологічного висновку, що література повинна виконувати насправді політичне завдання і що обов'язком критика є підготувати письменника до такого патріотичного діла.

Навіть педагогія, що повсюди вчить учня безпосередньо, захоплювати до предмету навчання, моралізувати та вартити розуміти, що всі її гарні теоретичні принципи доводять у практиці до повної нещастя, коли вчителі починають надто вкрайно та часто пригадувати пошкодані прикмети, коли стійе проповідником і забаргато говорять про необхідність виконувати обов'язки.

Критика, що хоче запротестувати літературу до суспільної націоналістичної задачі і себе і літературу в світу нульово. Письменник, що має справжній талант рідко міг би внаслідок безсправності або нужди згодиться послухати характерні прикмети і стати сувереном істинних

політиків і публіцистів. А до чого вводитися розні критики, коли вони претендують стверджувати, що ось-таки письменник, такий-то твір служить національній справі? — Не більш як до шкільної школи: „Добре, хочеш тиши так давай!“ Адже навіть така похвала не має впливу на інших письменників як засвоєння; інтелігентні зрілі таланти не потребують педагогія, а переставати та нульові не всім діти за ніким прикладом; усі їмні намагання, щоб покласти тенденцію в літературний творець нульові салентися це гіршою педагогією — популярною дидактикою.

Не кажемо, що педагогія або суспільна критика верховна або зайва; вони виконують одну із суспільних функцій, інтелектуально або до дурному, алежно від освіти та світогляду критиків-виконавців; вони можуть виконувати нове покликання не вичити займенного впливу на літературу або наші воля навіть на розуміток талантів, завдяки спротивності, що будиться в молодих душах, збутованих проти короткозорості, базальної повчальності. Часто саме така профіціональна повчальність може дати вразі наслідку, ніж організація системи виконання, яка хоче довести школярів до завдань ідеї повчальної мети.

З усім тим усі ці методи та наслідки не мають нічого спільного із питаннями літератури. Шукайте в літературних творах суспільно-політичної тенденції та на її підставі їх оцінювати це так само як шукати в політичних промовах або заявах літературних прикмет. Політична промова або брошура мають інтимірно більшу вартість, коли вона називає літературу або навіть із літературним талантом; літературний твір цінний на своїй вартості, коли він

окопав суспільно-політичні питання вкриті добо, бо має ще вартість в інших ділах, а проте наслідок суспільно-політичної діяльності не можна оцінювати літературними критеріями цієї літературної праці критеріями суспільно-політичними.

Критика, що журиться здоровим глузком можуть із таким самим правом як лікарі піддати аналітичній аналізі творів рідної літератури і видати про них осуд зі становища цієї ділянки праці, як і їх вибачити цілком. Коли вони замалюють, що роблять це в ім'я інших національних ідеалів та про всі ці широкі наміри вони не мають сильнішого аргументу на лікар, який видає би опрощення із літературних творів зі становища, чи герой в них замальовані — нормальні; чи будуть життя згідно із приписаними гаслами. Студія вченого лікаря про літературний твір може бути не менше вартісна як погляди талановитого письменника про гаслами. Авжеж кажемо, що бодай поштовху архітекторів в усьвітній літературі треба би признати шкідливими, якщо прикласти би до них таку вартість як ідеї фізичного та психічного здоров'я. 90 відсотків героїв із найкращих творів літератури, що стоять для нас джерелом духовної освіти не припадає комусь при військовій брашні як несприятки до оборони батьківщини перед ворогом!

Письменник, який хотів би замалювати нам ідеальний зразок здорової людини згідно із науковими принципами гаслами, фізіології та психології повинен би собі, немов-баче так само завдання як учений лікар, що хотів би написати відручків гаслами віршов.

Широїть наш часопис!